

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Langáška (soudce zpravodaj), soudce JUDr. Petra Průchy a soudkyně Mgr. Jany Brothánkové v právní věci žalobce: **T. S.**, zastoupený Mgr. Bc. Filipem Schmidtem, LL.M., advokátem, se sídlem Helénská 4, Praha, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, odbor azylové a migrační politiky, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 31. března 2015, č. j. OAM-1/LE-BE02-LE22-2015, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 17. června 2016, č. j. 49 Az 48/2015 - 35,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalobce **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Bc. Filipu Schmidtovi, advokátu se sídlem Helénská 4, Praha 2, **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši 4.114 Kč, která je splatná do jednoho měsíce od právní moci tohoto usnesení z účtu Nejvyššího správního soudu.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce je státní příslušník Ukrajiny. Dne 8. ledna 2015 požádal o udělení mezinárodní ochrany z důvodu, že na Ukrajině nemá žádné známé či příbuzné ani žádný majetek a obává se výhrůžek ze strany věřitelů, jimž dluží peníze. Dále uvedl, že do České republiky přicestoval autobusem na základě platného pasu a víza, před odjezdem žil v Ivanofrankivské oblasti. Během svého pobytu v České republice pracoval jako tovární dělník a později jako zedník. Při ústním pohovoru vedeném dne 27. ledna 2015 v českém jazyce žalobce dále vypověděl, že do roku 1997, kdy opustil Ukrajinu, žil v pronajatém bytě ve městě Lvov. Dluhy mu vznikly, protože si vzal půjčky na podnikání, a jemu i jeho blízkým věřitelé vyhrožovali fyzickým napadením. Státním orgánům nic nenahlásil, neboť to z důvodu korupce nebylo možné. V roce 2000 se na Ukrajinu vrátil, zjistil však, že ho věřitelé stále hledají, a odjel zpět do České republiky. Pobýval zde na základě povolení k dlouhodobému pobytu, jehož platnost vypršela v roce 2007, dále zůstal bez dokladů. I přes uložené správní vyhoštění se na Ukrajinu nevrátil. Se státními orgány v minulosti potíže neměl a neměl ani problémy v souvislosti se svojí rasou, národností, pohlavím či náboženským přesvědčením.

[2] Žalovaný rozhodnutím ze dne 31. března 2015, č. j. OAM-1/LE-BE02-LE22-2015, rozhodl, že se žadateli mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, neuděluje. Žalobce toto rozhodnutí

napadl žalobou podanou ke Krajskému soudu v Praze (dále jen „krajský soud“). Krajský soud žalobu výše uvedeným rozsudkem zamítl.

[3] Proti rozhodnutí krajského soudu podal žalobce (dále též „stěžovatel“), prostřednictvím svého krajským soudem ustanoveného zástupce kasační stížnost. K otázce přijatelnosti kasační stížnosti uvedl, že v uvedené věci nebyla naplněna základní funkce správního soudnictví spočívající v ochraně veřejných subjektivních práv, která byla rozhodnutím žalovaného porušena. Stěžovatel dále zpochybnil aktuálnost podkladů rozhodnutí žalované. Vyjádřil obavu, že v případě jeho návratu na Ukrajinu a účasti v tam probíhajících bojích mu hrozí mučení a nelidské zacházení ve smyslu § 14a odst. 1 písm. b) zákona o azylu [pozn. soudu – správně jde o § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu], přičemž krajský soud jeho případ nesprávně posuzoval optikou § 14a odst. 2 písm. c) tohoto zákona. Odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu, konkrétně na rozsudek ze dne 29. března 2004, č. j. 5 Azs 4/2004 - 49, z něhož dovozuje, že odmítání vojenské služby může být relevantní skutečností pro udělení mezinárodní ochrany, a na rozsudek ze dne 9. června 2008, č. j. 5 Azs 18/2008 - 83, dle kterého mohou být branci považováni za sociální skupinu. Stěžovatel dále uvedl příklady násilných incidentů, které se odehrály ve Lvově a Kyjevě v roce 2014, které dokazují, že situace není zcela klidná ani v západní části Ukrajiny. Rozhodnutím žalovaného mělo dle stěžovatele dále dojít k zásahu do jeho soukromého života na území České republiky, k němuž má vazby. Z hlediska čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, na který odkazuje § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu, stěžovatel postrádá nezbytnost zásahu do svého soukromého života v podobě neudělení mezinárodní ochrany v demokratické společnosti. Dále odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. listopadu 2008, č. j. 5 Azs 46/2008 - 71.

[4] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti vyjádřil souhlas s rozsudkem krajského soudu. Zrekapituloval svá zjištění ze správního řízení, ze kterých plyne, že stěžovatel o mezinárodní ochranu požádal zcela účelově až poté, co byl zadržen policií a umístěn do zařízení pro zajištění cizinců. Žalovaný rovněž poukázal na to, že se zabýval bezpečnostní situací na Ukrajině, ačkoli sám stěžovatel se o ní během řízení o žádosti o mezinárodní ochranu nezmínil, přičemž shledal, že v části země, z níž stěžovatel pochází, je situace nezměněná a stabilní. K námitce neaktuálnosti užitých podkladů uvedl, že novější zprávy byly vydány až po vydání napadeného rozhodnutí, přičemž z ničeho, včetně všeobecně známých skutečností, nevyplývá, že by se situace v západní části Ukrajiny měla na přelomu let 2014 a 2015 nějak měnit. Žalovaný v závěru svého vyjádření navrhl zamítnutí kasační stížnosti.

[5] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, nebyla tedy splněna podmínka přijatelnosti kasační stížnosti, a proto ji odmítl. Ač by takové usnesení nemuselo podle § 104a odst. 3 s. ř. s. vůbec obsahovat odůvodnění, Nejvyšší správní soud přesto stručné odůvodnění připojuje.

[6] Zákonný pojem *přesah vlastních zájmů stěžovatele* představuje neurčitý právní pojem, který byl v usnesení Nejvyššího správního soudu dne 26. dubna 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 3) vyložen tak, že kasační stížnost bude posouzena jako přijatelná v případech, že (1) vznáší ne plně prejudikovanou právní otázku; (2) obsahuje právní otázku, která je dosavadní judikaturou řešena rozdílně; (3) je potřeba učinit judikatorní odklon; (4) v napadeném rozhodnutí krajského soudu bylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Ochrana veřejných subjektivních práv, již se v kasační stížnosti dovolává, byla stěžovateli poskytnuta v řízení před krajským soudem. Pro meritorní posouzení věci Nejvyšším správním soudem by muselo být splněno některé z výše vymezených kritérií přijatelnosti; v projednávaném případě tomu tak však není.

pokračování

[7] Problematikou služby v armádě, resp. jejího odmítání jakožto azylově relevantního důvodu se Nejvyšší správní soud zabýval opakovaně, např. již v rozsudku ze dne 29. března 2004, č. j. 5 Azs 4/2004 - 49 či v rozsudku ze dne 7. srpna 2012, č. j. 2 Azs 17/2012 - 44 kde uvedl: „*Samotné odmítání odůvodněné obavy z pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu ještě nezakládá, a to ani tehdy, pokud by výkon vojenské služby byl spojen s rizikem účasti při bojových akcích ve válečném konfliktu.*“ Branná povinnost sama o sobě je zcela legitimním požadavkem každého státu kladeným na jeho občany. Stěžovatel navíc netvrdil, že by mu odvod do armády reálně hrozil. Krajský soud správně poznamenal, že vzhledem k věku stěžovatele je spíše nepravděpodobné, že by byl do armády povolán (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. prosince 2015, č. j. 5 Azs 158/2015 - 24). Námitky vznášené stěžovatelem v tomto směru tak nelze považovat ani za důvodné obavy ze skutečného nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a zákona o azylu, které musí být svou povahou intenzivnější, než obavy z pronásledování uváděné v § 12 písm. b) zákona o azylu. Judikaturu, na niž se stěžovatel odvolává, nelze považovat v projednávané věci za relevantní, neboť se vztahuje k případům, kdy žadatelé o mezinárodní ochranu byli již do armády povoláni a jejich účast v bojích tak byla mnohem pravděpodobnější, než je tomu v případě stěžovatele, a navíc pocházeli ze zemí, v nichž byla bezpečnostní situace velice odlišná od současné situace na Ukrajině.

[8] Nejvyšší správní soud se totiž v nedávné minulosti zabýval také bezpečnostní situací na Ukrajině, přičemž dospěl k závěru, že „*na Ukrajině nelze ani dříve, ani v současné době klasifikovat situaci jako „totální konflikt“, neboť probíhající ozbrojený konflikt nedosahuje takové intenzity, že by každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny byl vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy. Nutno upozornit, že se jedná o konflikt izolovaný pouze na východní části Ukrajiny, přičemž jeho intenzita i v dotčených oblastech výrazně kolísá*“ (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 15. ledna 2015, č. j. 7 Azs 265/2014 - 17 či usnesení ze dne 9. prosince 2015, č. j. 6 Azs 232/2015 - 32). Stěžovatel v nyní projednávaném případě žádné individualizované nebezpečí plynoucí pro něj z ozbrojeného konfliktu probíhajícího na Ukrajině, s výjimkou (spíše nepravděpodobné) možnosti své účasti v bojích, netvrdil. Nejvyšší správní soud zohlednil rovněž skutečnost, že stěžovatel pochází z Ivanofrankivské oblasti, což je oblast nacházející se v západní části Ukrajiny. Tato oblast je, jak opakovaně uváděl žalovaný, velmi vzdálená od ozbrojených střetů a bezpečnostní situace se zde nijak nezměnila. Ojedinelé incidenty, na něž stěžovatel v kasační stížnosti poukazyval, tento závěr relativizovat nemohou.

[9] Stejně tak k otázce zásahu do soukromého života žadatele o mezinárodní ochranu v důsledku jejího neudělení se Nejvyšší správní soud v minulosti již vyjadřoval. Zda dojde k zásahu do soukromého a rodinného života stěžovatele, je řešeno zejména v řízení o správním vyhoštění dle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a nikoli v řízení o žádosti o mezinárodní ochranu v režimu zákona o azylu (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 12. května 2016, č. j. 5 Azs 29/2016 - 19). Povinnost vycestovat z území České republiky, která je důsledkem neudělení mezinárodní ochrany, je mnohem menším zásahem do práv cizince, než je případné rozhodnutí o správním vyhoštění, jež je spojeno se zákazem vstupu na území Evropské unie po určité dobu. Má-li zásah do soukromého a rodinného života výjimečně odůvodnit udělení doplňkové ochrany, musí jít o „*případ, kdy by si stěžovatel vytvořil na území ČR takové rodinné či případně osobní vazby, že by nepřiměřeným zásahem do tohoto rodinného či soukromého života byla již nutnost pouhého vycestování z území ČR*“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. listopadu 2008, č. j. 5 Azs 46/2008 - 71). Vzhledem k tomu, že stěžovatel v řízení o žádosti o mezinárodní ochranu ani v řízení před krajským soudem neuvedl žádné konkrétní mezilidské vztahy, které by si vytvořil během pobytu na území České republiky, nemůže ani obecné tvrzení, že „*stěžovatel má jediné vazby na území České republiky*“, založit přijatelnost kasační stížnosti.

[10] Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu tedy poskytuje dostatečnou odpověď na námitky uvedené v žalobě i v kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud rovněž nedospěl k závěru, že by se krajský soud dopustil hrubého pochybení při výkladu hmotného či procesního práva, naopak, jeho odůvodnění přesvědčivě a vyčerpávajícím způsobem reaguje na všechny žalobní námitky a není k němu třeba cokoli dodávat nebo je korigovat.

[11] Pokud jde o námitku, že krajský soud jeho případ posuzoval z hlediska § 14 odst. 2 písm. c) zákona o pobytu cizinců namísto § 14 odst. 2 písm. b) tohoto zákona, je třeba zdůraznit, že v žalobě se stěžovatel odvolával právě na prvě z uvedených ustanovení a krajský soud tak pouze přiléhavě reagoval na jeho žalobní argumentaci.

[12] Výrok o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti se opírá o § 60 odst. 3 větu první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

[13] Žalobci byl v řízení před krajským soudem ustanoven advokát, který jej zastupoval i v řízení o kasační stížnosti (poslední věta § 35 odst. 8 s. ř. s.). Odměnu za zastupování v tomto případě hradí stát (§ 35 odst. 8 s. ř. s. věta první za středníkem). Ustanovenému zástupci byla přiznána odměna za jeden úkon právní služby spočívající v sepisu a podání kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „advokátní tarif“)], za nějž mu náleží odměna ve výši 3.100 Kč [§ 7 bod 5 aplikovaný na základě § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu] a 300 Kč jako paušální náhrada hotových výdajů (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu), celkem tedy 3.400 Kč. Jelikož ustanovený advokát již v řízení před krajským soudem doložil, že je plátcem daně z přidané hodnoty, Nejvyšší správní soud přiznanou odměnu navýšil o sazbu této daně ve výši 21 % na výslednou částku 4.114 Kč, která bude proplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. září 2016

JUDr. Tomáš Langášek
předseda senátu